

บทที่ 6

บทสรุปและเสนอแนะ

จุดประสงค์ของการศึกษาในวิทยานิพนธ์นี้มีขึ้นเพื่อให้ทราบถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในประเทศไทยเกี่ยวกับการทุจริตโดยใช้บัตรเครดิต โดยพิจารณาถึงช่องว่างของกฎหมายที่มีอยู่ในประเทศ ซึ่งในขณะนี้ไม่สามารถใช้ควบคุมการกระทำทุจริตและปัญหาเกี่ยวกับการใช้บัตรเครดิตได้ทุกกรณี และได้มีการศึกษาถึงกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอังกฤษเพื่อเปรียบเทียบและเป็นแนวทางในการพิจารณาที่จะหามาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมมาใช้ในการควบคุมบัตรเครดิต

ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทุจริตโดยใช้บัตรเครดิตในประเทศไทยนั้นเป็นปัญหาที่กระทบกระเทือนต่อระบบเศรษฐกิจการเงินของประเทศอย่างมาก เนื่องจากการขยายตัวของการใช้บัตรเครดิตที่เพิ่มมากขึ้น แต่ไม่มีกฎหมายที่มีประสิทธิภาพเพียงพอในการนำมาปรับใช้กับการทำทุจริตที่เกิดขึ้น โดยกฎหมายที่นำมาใช้นั้นเป็นกฎหมายทางอาญาที่ไม่ใช่ว่าการทำทุจริตทุกการกระทำโดยบัตรเครดิตจะสามารถนำกฎหมายอาญาไปลงโทษได้

ในการศึกษาถึงลักษณะทางแพ่งของบัตรเครดิตและการกระทำทุจริตโดยบัตรเครดิต แล้ว ในสัญญาบัตรเครดิตเป็นสัญญาที่เกิดจากความไว้วางใจในตัวบุคคลเป็นสำคัญอีกทั้งยังคำนึงถึงคุณสมบัติของบุคคล เมื่อมีความผิดพลาดเกิดขึ้นจากความไม่สุจริตของคู่สัญญาก็เป็นเรื่องที่ต้องฟ้องร้องกันเองทางแพ่ง แต่มาตรการทางแพ่งนี้ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอในการควบคุมการทำผิดได้ เนื่องจากมีปัญหาเกิดขึ้นจากการกระทำทุจริตโดยใช้บัตรเครดิตในกรณีที่ยกขึ้นมาศึกษานั้นไม่สามารถที่จะนำกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบัน คือ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และประมวลกฎหมายอาญามาปรับใช้กับความผิดที่เกิดขึ้นได้ทุกกรณี เช่น การทำ credit runaway ถึงแม้ว่าจะมีมาตรการในด้านทางแพ่งที่ควบคุมได้ เนื่องจากเป็นสัญญาในด้านแพ่งก็ตาม แต่ในส่วนทางด้านกฎหมายอาญามาปรับใช้นั้น ไม่สามารถที่จะนำไปใช้ได้กับการทุกกระทำ และมาตรการที่มีอยู่ในทางแพ่งไม่เพียงพอที่จะควบคุมการกระทำผิดเหล่านี้ได้ผลอย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนในการศึกษาดังกล่าวข้างต้น พบว่า ประเทศไทยสมควรที่จะมีกฎหมายเฉพาะที่ใช้ในเรื่องของบัตรเครดิตซึ่งได้วิเคราะห์ในบทที่ 5 กล่าวคือ เป็นกฎหมายที่ควบคุมถึงการดำเนินการทางด้านบัตรเครดิต มีคำนิยามเกี่ยวกับการดำเนินการงานบัตรเครดิตให้ชัดเจน กำหนดการกระทำที่เห็นว่าเป็นความผิดและกฎหมายอาญาที่มีอยู่ในปัจจุบันไม่สามารถที่จะนำไปปรับใช้ได้ และมีโทษทางอาญามารองรับ

จากการศึกษาดังกล่าวข้างต้น พบว่า ประเทศไทยสมควรที่จะมีกฎหมายเฉพาะที่ใช้ในเรื่องของบัตรเครดิตซึ่งได้วิเคราะห์ในบทที่ 5 กล่าวคือ เป็นกฎหมายที่ควบคุมถึงการดำเนินการทางด้านบัตรเครดิต มีคำนิยามเกี่ยวกับการดำเนินการงานบัตรเครดิตให้ชัดเจน กำหนดการกระทำที่เห็นว่าเป็นความผิดและกฎหมายอาญาที่มีอยู่ในปัจจุบันไม่สามารถที่จะนำไปปรับใช้ได้ และมีโทษทางอาญามารองรับ

ข้อเสนอแนะ

เมื่อได้ศึกษาและวิเคราะห์ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากการกระทำทุจริตโดยใช้บัตรเครดิตแล้ว พบว่า ประเทศไทยสมควรที่จะมีกฎหมายที่ใช้เฉพาะกับบัตรเครดิต โดยพิจารณากฎหมายของต่างประเทศเป็นแนวทาง ซึ่งในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้ทำการศึกษากฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศอังกฤษแล้วเห็นว่าทั้งสองประเทศมีกฎหมายที่ใช้ควบคุมการกระทำทุจริตโดยใช้บัตรเครดิตที่เหมาะสม จึงเห็นควรที่จะนำกฎหมายของทั้งสองประเทศมาเป็นแนวทางในการที่จะร่างกฎหมายเกี่ยวกับบัตรเครดิตขึ้นในประเทศไทย จากการศึกษาพบว่าข้อสรุปต่อไปนี้ อาจจะสามารถใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาร่างกฎหมายที่ใช้ในการควบคุมบัตรเครดิตในประเทศไทย ดังนี้:

- ในกฎหมายฉบับนี้ควรมีการให้คำนิยาม คำว่า บัตรเครดิต ซึ่งในวิทยานิพนธ์นี้ผู้ทำวิทยานิพนธ์ได้ให้ความหมายไว้ว่า “บัตรเครดิต หมายความว่า บัตร หรือวัตถุอื่นใด อันได้มีการจัดทำไว้ปรากฏความหมายด้วยตัวอักษร ตัวเลขหรือสัญลักษณ์ต่างๆ นอกจากนี้ยังให้รวมไปถึงรหัส หมายเลขบัตรเครดิต ที่จัดทำขึ้นตามสัญญาเพื่อเป็นการให้สินเชื่อเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินตรา สินค้า บริการหรือสิ่งอื่นที่มีมูลค่า โดยจะกำหนดระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดของอายุบัตรไว้หรือไม่ก็ตาม” สัญญาบัตรเครดิต คุณสมบัติของผู้ถือบัตรผู้ออกบัตร เอกสารที่ใช้ในการดำเนินธุรกิจบัตรเครดิต รอบระยะเวลาการชำระเงิน รอบบัญชีให้ชัดเจน
- ควรกำหนดความผิดอันเกิดจากการใช้บัตรเครดิตโดยทุจริต การครอบครองบัตรเครดิตที่ได้มาโดยทุจริตไม่ว่าจะมีเจตนาที่จะนำออกใช้หรือไม่ หรือการมีเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการปลอมแปลงบัตรไว้ในครอบครอง
- นอกจากจะกำหนดว่าการใช้บัตรเป็นความผิดแล้ว ควรกำหนดให้การใช้หมายเลขบัตรเครดิตโดยทุจริตก็เป็นความผิดเช่นเดียวกัน เนื่องจาก ในปัจจุบันการใช้หมายเลขบัตรเครดิตในการสั่งซื้อสินค้าทางไปรษณีย์หรือทางโทรศัพท์ได้รับความนิยมนำแพร่หลายขึ้นมาก
- ควรมีการกำหนดเรื่องการควบคุมการนำเข้าเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ซึ่งเกี่ยวข้องในการผลิตบัตรเครดิต ถ้าผู้สั่งซื้อไม่ใช่ผู้ประกอบการธุรกิจบัตรเครดิตก็ไม่ควรจะให้นำเข้า
- นอกเหนือไปจากนี้ ไม่ใช่เฉพาะแต่การกำหนดให้การใช้บัตรเครดิตโดยทุจริต การปลอมแปลงบัตรเครดิต มีความผิดแล้ว การทำปลอมหรือแปลงเครื่องใช้หรือเอกสารใดอันเกี่ยวกับบัตรเครดิตควรมีความผิดด้วย เนื่องจากในระบบบัตรเครดิต ไม่เฉพาะแต่การปลอมบัตรเครดิตที่จะก่อให้เกิดความเสียหายได้เท่านั้น การปลอม sale slip นั้นก็สามารถก่อให้เกิดความเสียหายได้โดยที่ปลอม แก้ไขตัวเลข แล้วส่ง sale slip ไปเรียกเก็บเงินยังผู้ออกบัตร และผู้ออกบัตรเรียกเก็บ ไปยังผู้ถือบัตรอีกต่อหนึ่ง ซึ่งส่งผลกระทบต่อหลายฝ่าย
- กำหนดความผิดสำหรับผู้ที่มีส่วนร่วม สนับสนุนในการปลอมแปลงบัตรเครดิต ร่วมกันใช้บัตรเครดิตโดยทุจริต หรือยอมให้ผู้อื่นใช้บัตรเครดิตโดยทุจริต รวมถึงการสมคบกันกระทำการดังกล่าวข้างต้น
- กำหนดความผิดสำหรับใช้จ่ายผ่านบัตรแล้วมีเจตนาที่จะไม่ชำระเงินตามการใช้ นั้นเนื่องจากเจตนาที่จะไม่ชำระเป็นเรื่องของจิตใจที่จะต้องมีการพิสูจน์ซึ่งการพิสูจน์เป็นไปได้ยากสำหรับผู้กล่าวอ้าง ดังนั้น จึงควรกำหนดให้เป็นข้อสันนิษฐานเด็ดขาด

ของกฎหมาย ให้ผู้ที่ถูกสันนิษฐานว่ามีความผิดพิสูจน์ถึงความบริสุทธิ์ของตนเองในการที่ไม่มีเจตนาที่จะกระทำความผิด

- หรือในเรื่องของการใช้จ่ายเงินโดยเจตนา ควรจะกำหนดถึงความผิดสำหรับผู้ที่มีเจตนาในการใช้จ่ายนั้น เพราะว่าค่าใช้จ่ายด้วยบัตรเครดิตมีการกำหนดวงเงินในการใช้จ่าย(สำหรับกรณีบัตรเครดิตที่มีการกำหนดวงเงิน) ถ้าผู้ถือบัตรมีเจตนาในการใช้จ่ายเกินวงเงินและไม่สามารถที่จะชำระคืนได้ จะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างมาก แต่อย่างไรก็ตามกรณีนี้เป็นเรื่องของจิตใจที่จะต้องมีการพิสูจน์เช่นเดียวกัน จึงควรที่จะกำหนดให้เป็นข้อสันนิษฐานเด็ดขาดเช่นเดียวกัน
- กำหนดความผิดสำหรับการซื้อขายบัตรเครดิต ซื้อขายข้อมูลส่วนตัวของผู้ถือบัตรประจำบัตรเครดิต เช่น หมายเลขบนบัตรเครดิต หรือการซื้อขาย sale slip เพราะข้อความที่ปรากฏใน sale slip จะมีชื่อผู้ถือบัตร หมายเลขบัตรและรายละเอียดเกี่ยวกับระยะเวลาการใช้บัตร ซึ่งถ้ารู้ข้อมูลในจุดนี้สามารถนำไปสู่การปลอมแปลงบัตรได้ เนื่องจากถ้ามีการได้ข้อมูลส่วนตัวของผู้ถือบัตรก็จะนำไปสู่การปลอมแปลงบัตรเครดิตได้เช่นเดียวกัน และนำไปสู่การใช้บัตรเครดิตโดยทุจริต นอกจากกำหนดให้การซื้อขายเป็นความผิดแล้ว การเปิดเผยข้อมูลก็ควรจะมีควมผิดเช่นเดียวกัน เพราะการได้ข้อมูลมาเป็นจุดเริ่มต้นของการที่จะมีการกระทำความผิดในเรื่องนี้
- ควรจะมีการจัดตั้งศูนย์ควบคุมและตรวจสอบการดำเนินธุรกิจบัตรเครดิต เนื่องจากบัตรเครดิตต่อไปในอนาคตจะเพิ่มจำนวนมากขึ้น จึงสมควรที่จะมีหน่วยงานกลางขึ้นมารับผิดชอบเกี่ยวกับปัญหาที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจบัตรเครดิตโดยตรง และยังสามารที่จะควบคุมผู้ทำทุจริตโดยใช้บัตรเครดิตได้โดยทางอ้อมอีก คือ เมื่อมีศูนย์ควบคุมแล้วการบันทึกเกี่ยวกับผู้ทำทุจริตก็จะมีหน่วยงานการในการควบคุมทำให้โอกาสที่ผู้ทำทุจริตจะทำทุจริตได้อีกน้อยลง เหมือนเช่นมาตรา Blacklist ที่ใช้ในสหรัฐอเมริกา เป็นมาตรการที่ควบคุมทางสังคมที่เข้ามาควบคุมนอกเหนือไปจากมาตรการทางด้านกฎหมาย